

احمدشاه و اولین هواپیما در ایران

گرچه اولین پرواز بشر با هواپیما در سال 1903 توسط برادران رایت انجام شد اما ده سال طول کشید تا خلبانی لهستانی اولین هواپیما را بر فراز آسمان ایران به پرواز درآورد

گرچه اولین پرواز بشر با هواپیما در سال 1903 توسط برادران رایت انجام شد اما ده سال طول کشید تا خلبانی لهستانی اولین هواپیما را بر فراز آسمان ایران به پرواز درآورد.

"ویلبر" و "اورویل رایت" دو مخترعی بودند که در 17 دسامبر 1903 توانستند با موفقیت اولین هواپیما را به پرواز درآورند؛ اما ده سال طول کشید تا در ششم صفر 1332 مصادف با 14 دی ماه 1292 و 4 ژانویه 1914 در زمان احمدشاه قاجار اولین هواپیما در آسمان ایران به پرواز درآید.

"کوزمینسکی" خلبان لهستانی اصل این هواپیما، قطعات مجزای یک هواپیمای "بلریو 11" را از روسیه و از طریق بندر انزلی بوسیله اتومبیل به تهران آورد و پس از سرهم کردن آن اولین پرواز را بر فراز تهران به انجام رساند. با این حال اولین پیرواز هواپیما بدون حاشیه هم نبود چرا که نبود مکان مناسب برای فرود باعث شد خلبان به اجبار در میدان مشق فرود بیاید.

در تاریخچه پست و تلگراف و تلفن ایران در شرح ایجاد خطوط پستی هوایی به ورود اولین هواپیما به ایران اشاره شده است. بنا به این روایت در ماه صفر سال ۱۳۳۲ هجری قمری "طیاره‌ای" در آسمان تهران نمودار شده و در میدان مشق فرود می‌آید و فردای آن روز احمدشاه با جماعتی از درباریان و خدمتگزاران دستگاه کشوری و لشگری از آن دیدن کرده و در کنار آن عکسی به یادگار می‌گیرند.

روزنامه ارشاد از مطبوعات مشهور زمان قاجار هم در گزارشی به پرواز هواپیما اشاره می‌کند اما در این روایت هواپیما با سانحه مواجه می‌شود. در این گزارش آمده است که خلبان این هواپیما پیش از این در چند کشور دیگر نیز پروازهای نمایشی انجام داده و از مردم پول گرفته است؛ او در تهران هم بلیط فروخته و پس از مختصر گردش بر فراز تهران به سمت البرز می‌رود. بنا به این گزارش چند روز بعد قطعات متلاشی شده هواپیما روی چارچرخه‌ای اسبی در کنار خیابان علاءالدوله (فردوسی) دیده می‌شود.

گفته می‌شود هواپیما در جریان پروازهای نمایشی خود دچار حادثه شده اما به خلبان آسیبی نمی‌رسد. کوزمینسکی پس از آن با تعمیر مجدد هواپیما یکبار دیگر در محلی در اطراف شهر هواپیمای خود را این بار با موفقیت به پرواز درمی‌آورد.

عکسی مشاهده می‌کنید یک سند تاریخی از هواپیمای کوزمینسکی پس از اولین پرواز است؛ در این عکس احمدشاه قاجار در کنار جمعی از ملازمان با خلبانی که احتمالاً "کوزمینسکی" باشد در مقابل دوربین ایستاده اند. این عکس همان عکسی است که گفته شده است احمدشاه و درباریان با هواپیما گرفته اند و در روزنامه "ایلوسترسیون" فرانسه منتشر شده است.